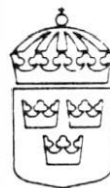

Motion till riksdagen

1989/90:U246

av Margaretha af Ugglas m.fl. (m)

Biståndspolitiken m.m.

Mot.
1989/90
U246-253

A. Utrikesdepartementet m.m.

A. Utrikesförvaltningen.

Med hänvisning till moderata samlingspartiets förslag om ett Samarbetsprogram med Baltikum (motion 1989/90:U514) föreslår vi en förstärkning av de avdelningskontor som avses upprättas i Tallinn och Riga samt inrättandet av ett avdelningskontor i Vilnius. Anslaget A 1. Utrikesförvaltningen behöver därmed öka med tre miljoner kronor.

C. Internationellt utvecklingsamarbete

C 2. Utvecklingssamarbete genom SIDA.

Riktlinjer för samarbetet har angivits i motion 1989/90:U202.

Moderata samlingspartiet anser att landramarna successivt bör avvecklas till förmån för ett projektinriktat bistånd. Därför skall landramarna inte öka.

Moderata samlingspartiet har föreslagit att biståndet genom statmakten i enpartiländer skall avvecklas om inte utvecklingen sker i demokratisk riktning. Avvecklingen föreslås ske under fem år. Därför föreslås en 20-procentig minskning av landramen till huvuddelen av enpartistaterna.

Moderata samlingspartiet har föreslagit att biståndet genom statsmakten i Angola, Etiopien, Zimbabwe och Vietnam omedelbart skall avvecklas om inte villkoren för att uppnå fred, försoning eller stoppa utvecklingen mot enpartistat infrias. Därför föreslås landramarna till dessa länder avvecklas helt från och med nästa budgetår.

Stödet för främjandet av en demokratisk utveckling föreslås öka. Ett särskilt huvudprogram "Demokrati och mänskliga rättigheter" bör inrättas. Till detta bör anslås 150 miljoner kronor. Stöd från detta anslag bör kunna utgå till demokratiutveckling också i enpartistater. Vietnam t.ex. bör kunna komma i fråga för sådant bistånd.

Namibia föreslås bli nytt programland. Så bör inte ske, utan det utvecklingsbistånd som skall ges till denna den andra av Afrikas demokratier, bör ske i projektform. 80 miljoner kronor bör avsättas för detta.

Det är angeläget att Sverige understödjer den av Costa Ricas president

initierade processen för demokrati, fred och marknadsekonomi i Centralamerika. Stödet bör därför gå till utvecklingen i hela Centralamerika och 230 miljoner kronor bör anslås till detta. Landramen till Nicaragua bör därför avskaffas.

Mot. 1989/90
U246

<i>Demokratier</i>	89/90	90/91
Botswana	170	170
Namibia	–	80 ¹
Bangladesh	135	135
Indien	380	380
Sri Lanka	70	70
	<hr/>	<hr/>
	755	835
<i>Enpartistater</i>		
Guinea-Bissau	80	65
Kap Verde	65	50
Kenya	140	110
Lesotho	35	30
Moçambique	395	315
Tanzania	540	430
Zambia	240	190
Laos	85	70
	<hr/>	<hr/>
	1580	1260
<i>Särskilda länder</i>		
Angola	170	0 ²
Etiopien	145	0 ²
Zimbabwe	180	0 ²
Vietnam	300	0 ²
Nicaragua	230	0 ³
	<hr/>	<hr/>
	1025	0
<i>Övrigt</i>		
Regionala insatser i Centralamerika	55	230
Demokrati och mänskliga rättigheter	–	150
Miljöinsatser	225	275

¹ Projektbistånd och ej landram.

² Biståndet till statsmakten. Bistånd till enskilda organisationer, för demokrati, katastrofer m.m. berörs inte.

³ Överförs till regionala insatser för Centralamerika.

Till programmet "Miljö och markvård" bör anslås 275 miljoner kronor.

Ett fristående institut för bevakning av mänskliga rättigheter i främst biståndsländerna bör inrättas. Till detta institut bör anslås fem miljoner kronor. Ett sådant institut kommer att ansvara för en väsentlig del av informationen om programländer. Därför bör motsvarande belopp minskas från anslaget "Information genom SIDA", vilket föreslås bli nio miljoner kronor.

Till anslaget C 2. "Utvecklingssamarbete genom SIDA" bör reserveras 5 592 miljoner kronor.

C 3. Andra biståndsprogram.

Mot. 1989/90
U246

Ett nytt huvudprogram "Utvecklingssamarbete med Central- och Östeuropa" bör inrättas. Inriktning av verksamheten bör ske i enlighet med förslagen i motion 1989/90: U517. Till detta anslag bör föras den andel av biståndet till Polen om sammanlagt 300 miljoner kronor under tre år som faller på budgetåret 1990/91 samt de av departementschefen föreslagna 75 miljoner kronor som bör räknas upp med 125 miljoner kronor. Sammanslaget blir denna anslagspost således 300 miljoner kronor för budgetåret 1990/91.

Ett nytt huvudprogram "Samarbetsprogram med Estland, Lettland och Litauen" bör inrättas med inriktning i enlighet med förslagen i motion 1989/90: U514. För detta ändamål bör 100 miljoner kronor anslås för budgetåret 1990/91.

D. Information om Sverige i utlandet m.m.

D 2. Sveriges Riksradios programverksamhet för utlandet.

Det är angeläget att Radio Swedens sändningar på estniska och lettiska kan fortsätta med god kvalitet och att sändningar på litauiska kan inledas. Anslaget D 2 bör därför öka med en miljon kronor utöver regeringens förslag.

F. Nedrustnings- och säkerhetspolitiska frågor m.m.

F 1. Utredningar inom det nedrustnings- och säkerhetspolitiska området.

Kvalificerad säkerhetspolitisk forskning och undervisning vid våra universitet skapar en önskvärd spridningseffekt i form av tillräckligt många välutbildade personer på detta område som bildar en "kritisk massa" inom landet vid opinionsbildning och offentlig debatt om säkerhetspolitiska frågor.

Just steget från nuvarande relativt isolerade experter baserade vid olika institutioner till den större "kritiska massan" fördelad över hela landet medför en viktig tröskeeffekt för kunskapsmängden i riket. En intellektuell berikande miljö uppstår där dessa frågor kan diskuteras välinformerat och sakligt.

Vi föreslår därför inrättandet av två professurer i säkerhetspolitik. Anslaget bör därför ökas med två miljoner kronor i jämförelse med det av regeringen föreslagna beloppet.

F 3. Information, studier och forskning om freds- och nedrustningssträvanden m.m.

Det är angeläget att det svenska föreningslivet inte blir beroende av riktade bidrag från statsmakten. Skall det civila samhället värnas måste vi också slå vakt om ett fritt föreningsliv. Därför bör den styrning som ligger i att statsmakten utpekar verksamhetsinriktningar för ideella föreningar avskaffas. Med hänsyn till detta föreslås anslaget reduceras till 10 miljoner kronor för budgetåret 1990/91.

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen beslutar att landramen för Botswana för budgetåret 1990/91 skall fastställas till 170 milj. kr.,
2. att riksdagen beslutar att landramen för Bangladesh för budgetåret 1990/91 skall fastställas till 135 milj. kr.,
3. att riksdagen beslutar att landramen för Indien för budgetåret 1990/91 skall fastställas till 380 milj. kr.,
4. att riksdagen beslutar att landramen för Sri Lanka för budgetåret 1990/91 skall fastställas till 70 milj. kr.,
5. att riksdagen beslutar att landramen för Guinea-Bissau för budgetåret 1990/91 skall fastställas till 65 milj. kr.,
6. att riksdagen beslutar att landramen för Kap Verde för budgetåret 1990/91 skall fastställas till 50 milj. kr.,
7. att riksdagen beslutar att landramen för Kenya för budgetåret 1990/91 skall fastställas till 110 milj. kr.,
8. att riksdagen beslutar att landramen för Lesotho för budgetåret 1990/91 skall fastställas till 30 milj. kr.,
9. att riksdagen beslutar att landramen för Moçambique för budgetåret 1990/91 skall fastställas till 315 milj. kr.,
10. att riksdagen beslutar att landramen för Tanzania för budgetåret 1990/91 skall fastställas till 430 milj. kr.,
11. att riksdagen beslutar att landramen för Zambia för budgetåret 1990/91 skall fastställas till 190 milj. kr.,
12. att riksdagen beslutar att landramen för Laos för budgetåret 1990/91 skall fastställas till 70 milj. kr.,
13. att riksdagen beslutar att inga nya medel för budgetåret 1990/91 skall tillföras landramen för Vietnam,
14. att riksdagen beslutar att inga nya medel för budgetåret 1990/91 skall tillföras landramen för Angola,
15. att riksdagen beslutar att inga nya medel för budgetåret 1990/91 skall tillföras landramen för Etiopien,
16. att riksdagen beslutar att inga nya medel för budgetåret 1990/91 skall tillföras landramen för Zimbabwe,
17. att riksdagen beslutar att inga nya medel för budgetåret 1990/91 skall tillföras landramen för Nicaragua,
18. att riksdagen beslutar att inrätta ett huvudprogram, Stöd till en demokratisk utveckling, och för budgetåret 1990/91 anvisa 150 milj. kr. för detta ändamål,
19. att riksdagen för utbildningsbistånd i projektform till Namibia för budgetåret 1990/91 anvisar 80 milj. kr.,
20. att riksdagen beslutar att ramen för regionala insatser i Centralamerika skall sättas till 230 milj. kr.,
21. att riksdagen beslutar att för särskilda miljöinsatser för budgetåret 1990/91 anvisa 50 milj. kr. utöver regeringens förslag, dvs. sammanlagt 275 milj. kr.,
22. att riksdagen beslutar att inrätta ett fristående institut för främjande av mänskliga rättigheter samt att för ändamålet anslå 5 milj. kr.,

23. att riksdagen under anslaget Information genom SIDA för budgetåret 1990/91 anvisar 9 milj. kr.,

24. att riksdagen under anslaget C 2. Utvecklingssamarbete genom SIDA för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 5 592 milj. kr.,

25. att riksdagen beslutar att inrätta ett nytt huvudprogram, Utvecklingssamarbete med Central- och Östeuropa, och för budgetåret 1990/91 anvisa ett reservationsanslag på 200 milj. kr. samt att till detta anslag föra den andel av biståndet till Polen om sammanlagt 300 milj. kr. under tre år som faller på budgetåret 1990/91,

26. att riksdagen beslutar inrätta två professurer i säkerhetspolitik vilka finansieras under anslaget F 1. Utredning inom det nedrustnings- och säkerhetspolitiska området samt för budgetåret 1990/91 anvisar 2 milj. kr. utöver regeringens förslag,

27. att riksdagen till F 3. Information, studier och forskning om freds- och nedrustningssträvanden m.m. anvisar 10 milj. kr. för budgetåret 1990/91.

Stockholm den 25 januari 1990

Margaretha af Ugglas (m)

Alf Wennerfors (m)

Eva Björne (m)

Bertil Persson (m)

Inger Koch (m)

Gunnar Hökmark (m)

Nic Grönvall (m)